

Spis treści

Przedmowa	XI
Wykaz skrótów	XIII
Wykaz wykorzystanych aktów prawnych	XIX
Wykaz wykorzystanych orzeczeń	XXIX
Bibliografia	XXXI
Słowo wstępne	1
Pomiędzy pięknem a zmysłami (<i>Z. Brodecki</i>).....	1
Prawo europejskie jako prawo tekstów i działań aktorów, czyli o wyzwaniu prawniczej wyobraźni i języka (<i>T.T. Koncewicz</i>).....	3
Rozdział I. Sport jako zjawisko społeczne	27
§ 1. Perspektywa kultury.....	27
I. Sport mikrokosmosem społeczeństwa	27
II. Uniwersalny v. narodowy wymiar sportu.....	32
III. Specyfika sportu w sferze kultury.....	35
§ 2. Perspektywa rynku	38
I. Geneza i następstwa komercjalizacji sportu.....	38
II. Profesjonalizacja działalności sportowej	42
III. Specyfika sportu w sferze rynku	44
§ 3. Perspektywa organizacji i zarządzania	49
I. Sektor pozarządowy	51
1. Zarządzanie dyscyplinami sportowymi.....	51
2. Zarządzenie Ruchem Olimpijskim.....	61
II. Sektor rządowy.....	66
1. Poziom krajowy	66
2. Poziom ponadnarodowy	74
3. Poziom międzynarodowy	77
III. Specyfika sportu w sferze organizacji i zarządzania.....	80
§ 4. Perspektywa prawa	88
I. Geneza i pojęcie prawa sportowego	88
II. System prawa sportowego.....	91
1. Prawo sportowe wewnętrzne.....	91

2. Prawo sportowe powszechne	98
III. Specyfika sportu w sferze prawa	106
Rozdział II. Sport w Unii Europejskiej	110
§ 1. Polityka sportowa Unii Europejskiej	110
I. Charakter unijnej polityki sportowej	110
II. Rozwój unijnej polityki sportowej.....	113
1. Narodziny unijnej polityki sportowej.....	113
2. W poszukiwaniu nowego podejścia do sportu w UE	118
3. Unijna polityka sportowa w przeddzień wejścia w życie Traktatu Lizbońskiego.....	122
4. Ukonstytuowanie unijnej polityki sportowej.....	132
§ 2. Sport na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej.....	137
I. Zakres stosowania prawa Unii Europejskiej w odniesieniu do działalności związanej ze sportem	137
II. Działalność związana ze sportem jako działalność gospodarcza.....	139
III. Uczestnicy ruchu sportowego jako podmioty prawa Unii Europejskiej.....	142
1. Status prawny sportowca na gruncie prawa unijnego	142
A. Sportowiec jako podmiot wykonujący działalność gospodarczą	142
B. Sportowiec jako obywatel Unii Europejskiej.....	144
2. Status prawny organizacji sportowych na gruncie prawa unijnego.....	147
A. Organizacje sportowe jako prawodawcy.....	147
B. Organizacje sportowe jako podmioty wykonujące działalność gospodarczą.....	153
3. Status prawny pozostałych uczestników ruchu sportowego na gruncie prawa unijnego.....	154
IV. Specyfika sportu a wymogi rynku wewnętrznego.....	155
§ 3. Rekonstrukcja konstytucji sportu przez Trybunał Sprawiedliwości ..	157
I. Geneza i formy rozwiązywania sporów sportowych	157
II. Prawo do sądu w sprawach sportowych.....	161
III. Rola Trybunału Sprawiedliwości w rozstrzyganiu sporów sportowych.....	164
1. Postępowanie prejudycjalne	164
2. Postępowanie odwoławcze.....	168
3. Postępowanie apelacyjne.....	169
IV. Sprawa sportowa jako sprawa unijna.....	171
V. Uczestnicy ruchu sportowego jako jednostki partycypatywne...	176
VI. Sportowa <i>chain novel</i>	183

Rozdział III. Prawo swobodnego przepływu w sporcie	185
§ 1. Wolność gospodarcza w Unii Europejskiej	185
I. Istota unijnej wolności gospodarczej	185
II. Treść swobód unijnych.....	188
III. Granice swobód unijnych.....	193
§ 2. Swobody gospodarcze na rynku sportowym	199
I. Swoboda przepływu pracowników, swoboda świadczenia usług i swoboda przedsiębiorczości w sporcie	199
II. Sportowiec: pracownik, usługodawca czy przedsiębiorca?	204
III. Zakres oddziaływania prawa swobodnego przepływu na sport	209
§ 3. Prawo swobodnego przepływu a praktyki sportowe	211
I. Praktyki wyłączone z zasięgu oddziaływania prawa swobodnego przepływu	211
1. Narodziny wyjątku sportowego: sprawa <i>Walrave</i>	211
2. Wyłączenie zakazu dyskryminacji ze względu na obywatelstwo w odniesieniu do składu drużyn narodowych.....	216
3. Weryfikacja wyjątku sportowego: sprawa <i>Donà</i>	219
4. Ograniczenie wyjątku sportowego: sprawa <i>Bosman</i>	223
5. Utrzymanie <i>status quo</i> : sprawy <i>Deliège, Lehtonen, Kolpak i Simutenkov</i>	228
6. Zmierzch wyjątku sportowego: sprawy <i>Meca-Medina i Bernard</i>	233
7. Ustąpienie wyjątku sportowego na rzecz obiektywnego uzasadnienia.....	240
II. Praktyki nietworzące zakazanych ograniczeń w swobodnym przepływie	244
1. Koncepcja reguł nierozłącznie związanych z organizacją sportu.....	244
2. Ramy prawne i stan faktyczny w sprawie <i>Deliège</i>	244
3. Kryteria selekcji do udziału w zawodach sportowych a prawo swobodnego przepływu.....	246
4. Wkład rozstrzygnięcia w sprawie <i>Deliège</i> w kształtowanie relacji pomiędzy prawem unijnym a sportem	251
III. Praktyki ograniczające swobodny przepływ	254
1. Udział zawodników w oficjalnych meczach międzyklubowych	255
A. Klauzule obywatelstwa w odniesieniu do zawodników z państw członkowskich Unii Europejskiej.....	255
a. Przedmiot sporu w sprawie <i>Bosman</i>	255

b. Problematyka klauzul obywatelstwa w sprawie <i>Bosman</i>	256
c. Wyrok w sprawie <i>Bosman</i>	258
d. Następstwa i ocena rozstrzygnięcia w sprawie <i>Bosman</i> w odniesieniu do klauzul obywatelstwa.....	265
B. Klauzule obywatelstwa w odniesieniu do zawodników z państw trzecich.....	273
a. Prawa obywateli państw trzecich wynikające z umów międzynarodowych zawieranych przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie.....	273
b. Zakres podmiotowy rozstrzygnięcia w sprawie <i>Bosman</i>	276
c. Prawa zawodników pochodzących z państw stowarzyszonych z Unią Europejską: sprawa <i>Kolpak</i>	278
d. Prawa zawodników pochodzących z państw, z którymi Unia Europejska zawarła umowę o partnerstwie i współpracy: sprawa <i>Simutenkov</i>	284
e. Status prawny zawodników pochodzących z państw trzecich na gruncie prawa unijnego.....	291
2. Zmiana przynależności klubowej zawodników	295
A. Opłaty transferowe	295
a. Ramy prawne i stan faktyczny w sprawie <i>Bosman</i>	296
b. Wyrok w sprawie <i>Bosman</i>	301
c. Następstwa i ocena rozstrzygnięcia w sprawie <i>Bosman</i> w odniesieniu do reguł transferowych	309
B. Okna transferowe.....	324
a. Ramy prawne i stan faktyczny w sprawie <i>Lehtonen</i> ...	325
b. Wyrok w sprawie <i>Lehtonen</i>	327
c. Ocena rozstrzygnięcia w sprawie <i>Lehtonen</i>	331
C. Zmiana przynależności klubowej przez tzw. obiecującego gracza.....	335
a. Ramy prawne i stan faktyczny w sprawie <i>Bernard</i>	336
b. Wyrok w sprawie <i>Bernard</i>	337
c. Ocena rozstrzygnięcia w sprawie <i>Bernard</i>	342
d. Wkład sprawy <i>Bernard</i> w proces uwzględniania specyfiki sportu na gruncie prawa unijnego.....	346
Rozdział IV. Wspólne reguły konkurencji w sporcie	352
§ 1. Ochrona konkurencji w Unii Europejskiej.....	352
I. Aksjologia i cele unijnego prawa konkurencji.....	352

II. <i>Acquis communautaire</i> w dziedzinie konkurencji.....	354
III. Reguły stosowania art. 101 i 102 TFUE.....	358
§ 2. Konkurencja w sektorze sportowym	362
I. Zakres oddziaływania unijnego prawa konkurencji na sport...	362
II. Organizacje sportowe i sportowcy jako przedsiębiorstwa	366
III. Wpływ praktyk sportowych na handel między państwami członkowskimi.....	371
IV. Eksterytorialność prawa konkurencji a sport	374
V. Praktyki sportowe jako praktyki naruszające konkurencję na rynku wewnętrznym.....	375
1. Porozumienia ograniczające konkurencję w sporcie	376
2. Nadużywanie pozycji dominującej w sporcie.....	386
VI. Unijna polityka konkurencji w sporcie	393
§ 3. Unijne reguły konkurencji a specyfika sportu.....	398
I. Specyfika sportu w świetle unijnego prawa konkurencji.....	398
II. Sprawa <i>Meca-Medina</i> – w poszukiwaniu kompromisu.....	400
1. Ramy prawne i stan faktyczny sprawy.....	400
2. Decyzja Komisji Europejskiej.....	402
3. Wyrok Sądu	404
4. Opinia Rzecznika Generalnego	408
5. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości.....	409
III. Test <i>Wouters</i> kluczem do poszanowania specyfiki sportu na gruncie unijnego prawa konkurencji.....	413
IV. Wpływ wyroku TS w sprawie <i>Meca-Medina</i> na relację pomiędzy prawem Unii Europejskiej a sportem.....	418
Zakończenie	425
Konstytucja sportu w Europie bez granic. Od konfrontacji do kompromisu ...	425
Indeks rzeczowy	435